

A shirtless male bodybuilder with a very low body fat percentage is shown from the waist up. He is holding a white rectangular sign with a thin white border. The sign contains text in Czech. The top line is in red, and the bottom two lines are in a large, bold blue font.

Věra Nosková
Chraňme
muže

Věra Nosková

Chraňme muže

Věra Nosková

Chraňme muže

vn

Radou, vyprávěním, inspirací, povzbuzením a konkrétní pomocí s rukopisem mi pomohli:

Josef Kopecký – námořník, Lenka Forýtková – pedagožka Lékařské fakulty v Brně, Martin Bloch – počítačový odborník, Ivan David – psychiatr, Jiří Procházka – kardiolog z Velké Británie a Anna Valentová – překladatelka z maďarštiny a angličtiny.

Všem jsem vděčná a děkuji jim.

© Věra Nosková

ISBN 978-80-87373-19-4

Měla jsem štěstí, narodila jsem se jako žena

Kdybych věřila ve vyšší moc, projevila bych jí v modlitbě vděčnost slovy: děkuji ti, žes mě neučinila mužem nebo mezkem...

V této době a naší kultuře je totiž žena zvýhodněná nejen přírodou, ale i společností.

Jsem biologicky cenná, ale slabší než muž, takže mě muži i společnost šetří.

Mám v povaze chránit si zdraví, neriskovat život, pečovat o sebe.

Při narození mi hrozilo mnohem menší riziko vrozených vad než mužům, jsem odolnější proti nakažlivým nemocem.

Podle statistiky mám naději, že se dožiji o šest let vyššího věku než muž.

Nikdy se ode mě neočekávalo, že především já budu živit rodinu, stavět pro ni dům, čistit septik, rozumět motorům, zabíjet a čtvrtit koně a krávy, porážet stromy, vyrábět elektřinu, opravovat vedení vysokého napětí, stavět mosty a vůbec jakkoli fyzicky dřít nebo ve válečných konfliktech, do kterých mi osobně nic není, na rozkaz zabíjet a nechávat se vraždit jinými chlapy, které vůbec neznám.

Muži mi nadbíhali, snažili se mě získat, pracovali na sobě a předváděli mi své kvality, já si jen vybírala. Kavaliři mi dávají přednost a prokazují všemožnou péči a úctu.

Z Titaniku by mě zachraňovali přednostně.

Nemusela jsem jít na vojnu a snášet nesnesitelné rozkazování a šikanu.

Bylo mi dopřáno dát ve svém těle vyrůst novému lidskému jedinci, piplat postupně dvě miminka a radovat se z batolat, vychovávat s mým mužem milované děti.

S každým synem jsem byla po tři roky na mateřské dovolené a stát a manžel nás finančně podporovali.

Kdybych se rozvedla, zůstaly by mi docela určitě děti i byt a manžel by odcházel do bezdomoví se zubním kartáčkem.

Jako fyzicky slabší jsem byla vždy chráněna a jako vizuálně zajímavější chválena.

Nelze mě vyzvat oním směšným: dokaž, že jsi muž. Ženství se dokazovat nemusí, je samozřejmé jako přírodní zákony.

Mužům lze sice závidět větší fyzickou sílu, ale ne každý z nich jí disponuje, a mnozí ji ani nepotřebují, stejně jako my, ženy. Sofistikovaná dělba práce a technické vymoženosti daly už dávno příležitost vyniknout nepřilíš narostlým mužům zanedbatelných svalů, zato silných duchem, intelektem či talentem. Je celkem lhostejné, jakou měl páru a figuru Einstein nebo malíř Toulouse-Lautrec a tisíce dalších géniů a hybatelů.

Na druhé straně, pokud nás to baví, můžeme se my, ženy, chovat takříkajíc mužně a třeba se i dřít, nikdo nám v tom nebrání – existují například tři současné české sochařky, z nichž jedna tvoří mohutné sochy z kmenů stromů motorovou pilou, druhá svařuje působivé figury z kusů železa, třetí tesá mohutné skulptury z kamene. Víc než silné tělo zmůže síla ducha, moderní nástroje a hlavně radost z tvoření.

Od muže se na rozdíl od ženy očekává, že něčím bude, dosáhne jistých met, společenského postavení nebo úspěchu v nějakém oboru; je to společenská výzva, bič jménem úspěch a prestiž, pro některé jedince celoživotní trauma. Žena ničeho *dosahovat* nemusí, stačí, když zvládá mikrosvět domova a mateřskou roli, aby byla komunitou ceněna. Samozřejmě ale může do jakéhokoli soutěživého prostředí vstoupit, a dosáhne-li stejného úspěchu jako některý muž, je víc než on obdivována.

Jsem s ostatními ženami vyzývána, abych se vrhla do politiky, očekává se od nás vyšší kultura chování a bystřejší orientace v sociálních vztazích. Je to na první pohled lichotivá výzva, ale kdo by o to stál? Ve vyšších patrech politiky je mnohem víc cynických sociopatů než v běžné populaci, stranický život okrajuje osobní svobodu, politika je plná účelových lží, manévrování, zákeřných bojů a podrazů. Jako politička přijdete celkem snadno o dobrou pověst a sympatie lidí – připouštím, že my, ženy, si na obé docela potrpíme.

Jsem přirozeně sebevědomá a v novém společenském systému velmi svobodná, nad svým ženstvím nenaříkám,

ale užívám si ho. Současná feministická ideologie je mi k ničemu, různá tvrzení feministek vnímám jako křeč, slyším falešné tóny a sleduji inklinaci k manipulujícímu sociálnímu inženýrství. Zlovolné brojení proti takzvanému zvýhodňování mužů v demokratických zemích je dílem směšné, dílem odpudivé.

Protože mám vyvinuté sociální citění, neuniklo mé pozornosti, že v nevýhodě se během posledních desetiletí ocitli naopak muži. Téma mě víc než zaujalo, leží mi na srdci.

Milé dámy, muž je nám přinejmenším roven. Měly bychom povzbuzovat jeho mužnost, sebevědomí a společenskou roli. Měly bychom s muži žít v trvalejších svazcích, nejlépe v klasickém manželství, má své výhody – hlavně pro děti; učit se jim rozumět a učit je rozumět nám, užívat si s nimi pohlavních odlišností i lidského souznění. Sdílet s nimi radosti i starosti, požitky, které život nabízí, humor, lásku a přátelství, starost o mláďata. Neboť jak bychom si mohly dopřávat své rozmarné a přitom důležité ženství, kdybychom neměly spoluhráče v plnokrevném mužském elementu? Povzbuzujme v mužích mužnost, dejme jim najevo, že je potřebujeme; máme přece účinné prostředky a staleté zkušenosti. Je to celkem jednoduché – když je žena laskavá a rozumná, všechno jí kvete pod rukama – i muži v její blízkosti.

Chtěla bych touto knihou oslovit především citlivé a moudré ženy s prosbou: chraňme muže. Neposmívejme se jim, nedeptejme je, ponechme jim jejich mužskou roli starou jako lidstvo – ochraňovat a živit své blízké,

zvláště v době, kdy se staráme o mláďata. Na vynalézavosti, tvůrčím potenciálu, dřině a hravosti mužů, ale i na jejich práci pro ženu a děti spočívá a bude spočívat budoucnost lidstva. A která žena to chce popírat, ta ať se místo věčného remcání a obviňování mužů sama pustí do řešení problémů s vynalézáním zdrojů energie nezatěžujících přírodu, nebo se věnuje třeba konstruování ekologických dopravních prostředků, vývoji dalších generací počítačů a sofistikovaného softwaru, robotice a kybernetice, zajištění potravy pro další miliardy lidí, vývoji nových ekologických materiálů... Nebo ať pracuje v hutích, dolech, u záchranářů či horské služby, u hasičů a v jednotkách rychlého nasazení – všude tam, kde se dřou a riskují život muži, nad nimiž mnohé nevděčné a věčně nespokojené dámy ohrnují nos.

I.

Nač chránit muže, když za všechno může?

Vy muži jste... Vy ženy si myslíte... Tak začínají často věty vyjadřující úžas nad pošetilostí a nedostačivostí opačného pohlaví. Tak začínají mnohdy provokativní, často bezduchá, někdy až komická tvrzení, přisuzující té či oné polovině lidstva kolektivní charakteristiky, nad nimiž člověk, jemuž neunikla bohatá variabilita lidí, a vyznává tedy individualitu, kroutí hlavou.

Nebývá to pokaždé jen hospodský či kuchyňský canč, v podobném duchu se píší celé knihy. Pojednávají o jakési kolektivní vině mužů, to bývá už ohraná deska útočnějších feministek, ale i feministů. Jiné pamflety, tentokrát misogynů a kupodivu též misogynek, blábolí o jakési všeobecné stupiditě a parazitismu žen, polínko do ohně navíc přinášejí vysmívači feministek, do nichž je tak snadné se strefovat, protože kromě tenké vrstvy intelektuálek mají mocné podloží hlupaček s úsměvnými až odpudivými názory.

Jednou ze zásadních knih, která rozkryla pocity bezmoci a upozaděnosti Evropanek dvacátého století, byl titul *Druhé pohlaví* od Simone de Beauvoir (ve Francii

vyšel v roce 1949, v českém překladu 1966). Je to kniha, se kterou lze v některých pasážích polemizovat i nesusouhlasit, v níž sem tam prosvítají levicová, „revoluční“ klišé vzbuzující dnes rozpaky; jiné její úvahy a popsaná problematika jsou poplatné době. Přesto je to knížka přemýšlivá, moudrá, stopující poctivě realitu. Na straně 131 píše autorka například o tom, jak ženu často vnímá muž a jak na jeho očekávání žena mnohdy reaguje: Je jeho služkou a družkou a on od ní očekává, že bude také jeho veřejností, jeho soudcem, že bude potvrzením jeho bytí; ale ona to popírá svou lhostejností, někdy také smíchem a posměchem.

Ženy často líčí jako úzkostné, rezignované bytosti, nejisté, a tedy konzervativní, toužící po uklidňujícím pořádku a řádu: „Náboženství ... živí její snění; naplňuje její prázdné hodiny. Ale především potvrzuje řád světa, dává její rezignaci pečeť ospravedlnění, jež jí poskytuje naději na lepší budoucnost v bezpohlavním nebi. Proto jsou ženy ještě dnes v rukou církve tak mocnou kartou a proto je církev tak nepřátelská všemu, co by mohlo usnadnit jejich emancipaci.“

Je vzrušující číst Druhé pohlaví po více než šedesáti letech a srovnávat tehdejší a dnešní ženy. Přestože společnost a zákony dávají už desítky let ženám stejná práva jako mužům a ženy mají stejné šance, našlo by se i dnes mnoho úzkostlivých, rezignovaných, nejistých žen, které se cítí ublížené a vůči mužům znevýhodněné. Za jejich vnitřní nesvobodu, rezignovanost a úzkost ale nemohou ani muži ani společnost. Stejně tak je jisté

procento mužů, jejichž pocity zhrzenosti vyvěrají z toho, že jiní jsou na rozdíl od nich úspěšní, vedou si v životě líp, mají vyšší příjmy a větší štěstí u žen. Mimochodem jejich řady v posledních letech zmnožují ti, kteří vycitňují a mnohdy v osobním životě zažívají, že jejich mužská role není už dávno jistá a chválená, že se ženy bez nich obejdou a nepotřebují je jako manžely, partnery ani jako živitele, že jejich fyzická síla už málokomu imponuje a jsou občas vnímáni jako jednoduše strukturovaní. Stalo se dokonce společensky přijatelné, v některých prostředích i vítané, vysmívat se mužům, opovrhovat jimi a zatracovat je. Opačně to ovšem neplatí, to je jiná káva, muž, který si dovolí zpochybňovat ženské kvality, bývá označen za šovinistu, falokrata, macho.

Všechno ale nemůžeme svádět jen na příslušnost k ženskému nebo mužskému pohlaví. Eventuální nejistota a pocit nedostatečnosti některých mužů i žen se napájí z více pramenů, někdy dostaneme špatné karty už tím, že se narodíme mizerným rodičům a do nekultivovaného prostředí.

To se nejspíš stalo i posedlé feministce Valerii Solanas. Narodila se 9. dubna 1936 v New Persey, otec ji pohlavně zneužil, utekla z domova, vystudovala psychologii, občas se přizívovala prostitucí a žebrotou, napsala *Scum manifesto* (v českém překladu *Šlem manifest*), 3. června 1968 střílela na Andyho Warhola. Na otázku reportérů, proč to udělala, řekla: „Mám spoustu důvodů. Přečtete si můj manifest, tam to všechno je.“ Drobná knížečka je nasáklá vášnivou nenávistí, provázenou

vulgarismy. Muž je podle ní „kráčejíci robertek“, biologická chyba, citově omezený zmetek, je neškodným žvancem, pouhým strojem, bezcenným kusem hovna... Muži s námi existovali vždy jen jako choroby, mají nedokonale vyvinutý nervový systém, jsou to šimpanzi ve fraku. Byla za pokus o vraždu odsouzena na tři roky, pobývala pak v psychiatrických léčebnách. Ke konci života si opět vydělávala prostitucí na drogy. Zemřela 26. dubna 1988.

Její drobný spisek, který přeložila česká feministka Alexandra Berková (u nás vyšel v roce 1998), je sám o sobě zajímavý asi jako chorobopis, optika nenávisti unavuje a text je nakonec jen odpudivý a vlastně nudný. Překvapivé je to, že má stále své čtenářky, že je zřejmě vnímán jako odvážný, extrémní názor, přitahuje ublížené ženy a pochmurně baví muže, patří do výzbroje nejradikálnější větve feministického hnutí, i když je ve skutečnosti fašistoidním skřekem. Vypovídá o tom, že feminismus ve své bojovné podobě jako všechny ideologie, které rozdmýchávaly nenávist na základě sociální nerovnosti nebo rasové či biologické odlišnosti, přitahuje více či méně patologické jedince.

Ne že by například sociální nerovnost obecně neexistovala, ta se opravdu přehlédnout nedá, ale ideologie, které s ní hodlaly zatočit, vytvořily téměř vždy zločinný systém.

Knihy mnoha pozdějších feministek jsou ve srovnání s Druhým pohlavím často plytké a některé doslova

hloupé. Tak například protikladem Simone de Beauvoir, pokud jde o kvalitu myšlenek a informací, by teoreticky mohla být kniha argentinské lékařky německého původu Esther Vilarové *Muž na vodítku*, fanaticky opěvující muže a pohrdající ženami (vyšla 1971, u nás 1995). V její knize lze číst dílem komické, dílem rozčilující nehoráznosti, jako například: „Nejpozději ve dvanácti letech – ve věku, kdy se většina žen rozhodne vstoupit na dráhu prostitutky, to znamená nechat pro sebe později pracovat muže a na oplátku mu v určitých intervalech poskytovat svou vagínu – žena přestává rozvíjet svého ducha.“ Nebo: „Ženy jsou konglomeráty hmoty, kusy vycpané lidské kůže, které předstírají, že jsou myslícími bytostmi... Ženy jsou bezcitné a naprosto postrádají soucit.“ O mužích zato píše jako o polobozích zotročených ženami: „Muži mají silná ramena, melodické hlasy, teplý lidský smích a inteligentní výraz obličeje... Pro mimozemského pozorovatele by byl muž určitě tím nejzbožňovanějším stvořením na této planetě... Má na rozdíl od ženy dvě zásadní přednosti: je hezký a inteligentní.“ Atd.

Misogynská agresivita této knihy, emocemi nabitě vyjadřování plné nepravd, pohrdání a dokonce nadávek nevypovídá téměř nic pravdivého o tématu, ale leccos o autorce. Nezmiňovala bych se o knize *Muži na vodítku*, kdyby nebyla tak populární, v jistém smyslu je pokládána za prapor antifeminismu.

V Čechách je vděčně médií využíván poněkud hospodsky argumentující antifeminista Josef Hausmann, autor knih oblíbených muži, kteří mají na ženy vztek,

protože jim buď skutečně ublížily a poškodily jejich zájmy, nebo ti pánové u žen nějak neuspěli, a to z rozmanitých příčin. V jeho tenkých, úderných knížečkách se střídají trefné postřehy s pasážemi pivního chlapáctví, ženu si redukuje mnohdy jen na pohlaví. Vlastně dělá stejnou chybu jako některé feministky, ženy podceňuje, uráží a pomlouvá (stejně jako útočné feministky muže). Čtenář jeho publikací má často podezření, že popisuje především nelehké soužití s jistou konkrétní ženou, ale svým rozhořčením zahrnuje celé ženské pokolení. Autor rozzlobených a nactiutračných knih je ale podle všeho zodpovědný, milující a starostlivý otec, což je koneckonců v životě dvojice ta nejvyšší karta. Přes všechna trápení spolu přece muži a ženy žijí především proto, aby v lásce a starostech vypiplali mláďata.

Každý máme za sebou nějaký příběh, situace a zkušenosti, které nás „naučily“ specifickým postojům k opačnému pohlaví. Jenže když vyloučíme nešťastné náhody, vidíme, že se nám naše příběhy podobají. Svým chováním a jednáním způsobujeme, že se nám stávají jisté věci, které by se druhému stát nemohly – to je ta „ozvěna z lesa“, do něhož voláme.

Snad nejzarputileji a „vědecky“ opovrhoval ženami Bohuslav Brouk, protagonist a české avantgardy a bohémy třicátých a čtyřicátých let dvacátého století, který se v roce 1934 stal spoluzakladatelem Skupiny surrealistů v ČSR. Zabýval se psychoanalýzou, sexuologií nebo také problematikou sebevraždy. V brožurce *Lidská duše*

a sex (vyšla 1992) například píše: „...ženy rodí z nenávisi. Zvracení těhotných žen tuto tendenci dosvědčuje.“

Další Broukovy perly:

„Hodnotu potentního muže zaručila jeho vynalézavá práce, v níž se mužova sexualita sublimovala a jež svou kvalitou pozvedává důležitost mužů oproti rodičím ženám, které jí nejsou schopny.

...dovedeme pochopit emancipační hnutí žen, které nechtějí nic jiného, než dostat se z mužova područí. Jejich plné osvobození je však nemožné. Jsou ke své pasivní úloze anatomicky předurčeny. Mohou se snad bičem pomstít muži, avšak při koitu jsou odsouzeny muži podléhat.

Žena není disponována k tvořivé a vynalézavé práci, její spolupráce s mužem je vždy méněcenná. Jestliže u některých národů dodnes žena je zatěžkána prací více než muži, využívá ji nadanější muž podobně jako koně. U žen lze při tělesné práci využít toliko jejich chatrných tělesných sil, při práci intelektuální jejich pečlivosti, svědomitosti a vytrvalosti.

Přirovnáme-li prostitutku k soukromému zaměstnanci – nádeníkovi, jenž se může ocitnout každou hodinu bez prostředků na dlažbě, je legální manželka státním zaměstnancem se zajištěnou penzí... Ctnost žen posuzuje se podle toho, jak dlouho se žena s jedním a týmž mužem prostituje.

Tragika ženiny biologie vězí toliko v tom, že jejím vlivem nemohla se žena nikdy stát člověkem tvůrčím a že její zdánlivá lidskost je pouhým papouškováním mužova člověčenství.

Manželka právě jako nevěstka obživuje se propůjčováním svého těla a charakterizujeme-li prostituci ne morálně, nýbrž ekonomicky, jakožto zdroj příjmů z pohlavního života, jsou všechny ženy prostitutkami.

Její bytí vězí v koketérii, koketuje však nejen s muži, nýbrž i s prací, vědou a uměním.“

Není těžké si představit, že taková velkopanská nadřazenost a urážející lži nutně musí vzbudit ženskou nenávist.

Všichni tihle extrémisté a extrémistky měli s vysokou pravděpodobností nějaký osobní problém a nevyřízené účty a bavilo je dráždit ženy nebo naopak muže nehoráznými tvrzeními. Zvyšovali tak míru neporozumění a napětí mezi nimi.

Naopak za feministky se do mužů střefovala Carola Biedermannová. Její *Mstivá kantiléna aneb feministický nářez* se pokouší pojednat rozpory mezi muži a ženami vtipně a s nadhledem, ale mnohá její tvrzení jsou natolik vzdálená skutečnosti, že veselí nevzbuzují, spíš kroucení hlavou a nechut' číst dál. Tak podle ní například: „Muž netrpí pocity viny, nikdy a za nic, uplivuje si, když mívá ženu, skutečný sex se u muže odehrává při vyměšování a obě tyto oblasti jsou povyšovány na totem, pojem nehmotného, nebo dokonce duševního vlastnictví je mu cizí, muži s časem plýtvají a hýří, ale využít ho neumějí, mužské záliby spočívají v hromadění věcí...“

Kromě uplivování, které je zlovykem hlavně výrostků a nejspíš má jinou příčinu, než že by tím kluci

vyjadřovali opovržení vůči ženám, by se takové vágní charakteristiky daly přišít i ženám, a někteří autoři a autorky tak s chutí učinili. Už zmíněná Esther Vilarová v knize *Muž na vodítku* naopak tvrdí, že žena je přízemní tvor hromadící věci a není schopna duchovního života, který je naopak doménou mužů. Muž prý stále pracuje, zatímco žena je bytostně líná příživnice až prostitutka, utrácějící zbůhdarma čas v nicotných činnostech.

Je to legrace číst tak protikladné publikace plné zlovolného opovržení k opačnému pohlaví jednu za druhou – prosvítá za nimi pocit osobní křivdy. Knihy očerňující muže nebo ženy, plné emocí a nadávek, si vždy najdou čtenáře se zážitky, které jsou stejně subjektivní a souvisejí často se špatnou volbou partnera či partnerky, ovšem dotyční je povyšují na obecné pravdy.

Jen málokterý člověk pokousaný od psa má psy i nadále rád, i když je nabíledni, že ostatní hafani za to fakt nemůžou a jsou to milí a slušní společníci.

Plácnutí Biedermannové, že muži „inklinují ke sportu, nemohou se totiž na veřejnosti vytahovat svým vyměšovacím orgánem a nahrazují to proto bicepsem“, je už jen trapné. O motivaci sportujících žen nic nepraví – co by ony čím nahrazovaly? Hrůza domyslet. Také tvrdí, že se muži snaží zachovat si své špatné vlastnosti, lpějí na nich atd. O ženách naopak láskyplně píše, že jejich koníčky jsou tvůrčí, šijí, pletou, malují, věnují se staré čínské poezii, pro ženu je sex věc, o které je nejlépe mlčet, protože se příliš podobá vyměšování (co pořád má s tím vyměšováním?), žena trpí permanentním pocitem